

RKD NEDERLANDS
INSTITUUT VOOR
KUNSTGESCHIEDENIS

Toegankelijk en verbindend

Activiteitenprogramma RKD
2025-2028

Het RKD “is zowel on site als online laag-drempelig toegankelijk voor iedereen, van professional tot leek. [...] Het RKD is vernieuwend, zeker op het gebied van digitale toegankelijkheid en de invulling van de verbindende hub-functie.”

(Visitatierapport 2022)

Inhoud

Samenvatting 4

1. Huis van de kunstgeschiedenis: het RKD in 2021-2024 7

- 1.1 Visitatie 2022 7
 - 1.1.1 Aanbevelingen Visitatiecommissie 7
- 1.2 Strategisch kompas 9
 - 1.2.1 Uitnodigende locatie met verbindend concept 9
 - 1.2.2 Van analoog naar digitaal 9
 - 1.2.3 Kennisnetwerk en platform 10
 - 1.2.4 Gewaardeerd onderzoek 10
 - 1.2.5 Grotere naamsbekendheid: digitaal bereik 12

2. Toegankelijk en verbindend: het RKD in 2025-2028 15

- 2.1 Missie en visie 15
- 2.2 Positionering 15
- 2.3 Strategie 2025-2028 16
- 2.4 Doelgroepen 16

3. Activiteitenprogramma 2025-2028 19

- 3.1 Laagdrempelige toegang 19
- 3.2 Van analoog naar combinatie analoog en digitaal 19
- 3.3 Kennisnetwerk 19
- 3.4 Gewaardeerd onderzoek 20
- 3.5 Verbeterde naamsbekendheid en hogere betrokkenheid 20

4. Een duurzaam RKD 23

- 4.1 Financiële positie 23
- 4.2 Investeren in organisatie en medewerkers 24
- 4.3 Informatievoorziening 24
- 4.4 Codes: Governance, Fair Practice, Culturele Diversiteit en Inclusie 24
- 4.5 Compliance 25

> Samenvatting

Het RKD verwerft, beheert, onderzoekt, verbindt en presenteert kunsthistorische kennis en informatie voor musea, wetenschap en publiek. Als RKD bekleden wij een onafhankelijke en samenbindende positie en bedienen verschillende velden en kennisdomeinen. Onze positie als vooraanstaande, kunsthistorische kennisinstelling wordt versterkt door een unieke combinatie van taken en functies. Zo bieden wij kennis en ondersteuning aan partners en gebruikers; kennis die vervolgens beschikbaar is voor iedereen, op locatie en online.

Met *Toegankelijk en verbindend. Activiteitenplan RKD 2025-2028* presenteren wij een inspirerend plan om verder te kunnen groeien naar een (inter)nationaal opererende kennisinstelling op het gebied van de beeldende kunsten van de Nederlanden, die primair kunsthistorisch onderzoek faciliteert.

Mede op basis van het advies van de Visitatiecommissie hebben wij de strategie herijkt en begin 2024 geïmplementeerd. Deze strategie vormt de basis voor 2025-2028. Als sterkste punt is in het *Visitatierapport 2022* benoemd dat het RKD met de digitale ontsluiting van kunsthistorische data een wegbereider is van nieuw en hoogwaardig kunsthistorisch onderzoek. Als belangrijkste verbeterpunt geldt de te geringe naamsbekendheid: de rijkdom en de (onderzoek)potentie van onze rijkscollectie is niet helder bij beoogde doelgroepen, ook is er een onduidelijk profiel bij een breder publiek.

In 2025-2028 ligt onze focus op het **versterken van digitale toegankelijkheid** door het ontwikkelen van

bruikbare tools in samenspraak met onze doelgroepen en samenwerkende partners. Dit leidt tot een unieke dienstverlening voor zakelijke partners en particulieren, waarbij nieuwe vormen van onderzoek en samenwerkingen mogelijk worden gemaakt, die bovendien effectiever én efficiënter kunnen worden uitgevoerd.

Onze nieuwe strategie betekent ook dat wij gaan stoppen met:

- aanbieden van meerdere lokketten / websites / infrastructuren;
- investeren in activiteiten om een breed publiek fysiek naar het RKD te brengen;
- op grote schaal investeren in projecten en activiteiten die gericht zijn op fysieke dienstverlening;
- ondersteunen van activiteiten voor derden zonder neutrale / positieve businesscase;
- een veelheid aan (kleine) onderzoeksprojecten en -initiatieven.

Met het oog op het verbeteren van onze digitale infrastructuur – een belangrijke voorwaarde voor (digitale) toegankelijkheid en verbinding – hebben wij ruim € 6,5 miljoen geïnvesteerd.¹ Zo biedt het onderzoeksplatform RKD Research sinds eind 2023 een meer robuuste dienstverleningsstructuur. Tegelijkertijd vragen het beheer en de doorontwikkeling van een dergelijke, toekomstbestendige digitale infrastructuur (ons *Digitale Huis*) ook in 2025-2028 aanzienlijke investeringen (en reallocatie) in geld, tijd en middelen.²

Nieuwe huisvesting

Wij moeten vóór 1 januari 2028 nieuwe huisvesting betrekken. Ons beoogde, gastvrije *Huis van de Kunstgeschiedenis* biedt inspiratie, ontmoeting en verbinding, zowel op locatie als online. In ons nieuwe Huis zijn we veel beter in staat relaties met onze doelgroepen te verdiepen, nieuwe doelgroepen te bereiken en state-of-the-art dienstverlening aan te bieden.

Op basis van onze herijkte strategie is inmiddels een nieuw plan van eisen opgesteld – met helder onderscheid in publieks-, depot- en kantoorfunctie – waarmee de vastgoedmarkt wordt verkend. Idealiter worden genoemde functies in onze nieuwe Huis onder één dak ondergebracht, maar ook scenario's met bilocatie behoren tot de mogelijkheden. Wij willen in 2025 een nieuwe locatie hebben gevonden.

Het nieuwe Huis ondersteunt onze nieuwe strategie en maakt tevens een structureel gezonde exploitatie mogelijk, dat wil zeggen een exploitatie passend binnen onze structurele huisvestingssubsidie en met voldoende ruimte voor het beheer van een toekomstbestendig digitaal Huis.

RKD Research versterkt de digitale toegankelijkheid door het ontwikkelen van innovatieve tools.

¹ OCW ondersteunde het RKD in het kader van digitale toegankelijkheid met 300K; bij de RVO kon 1500K worden geleend.
² Auditdienst Rijk (Ministerie van Financiën), *Onderzoeksrapport Kostenontwikkeling Digitaal Erfgoed*, Den Haag, 22 maart 2022 (kenmerk: 2022-0000116267), p. 8.

1

Huis van de kunstgeschiedenis: het RKD in 2021-2024

Vanaf medio 2022 heeft het RKD verbeterde resultaten geboekt, onder meer met betrekking tot de verrijking en valorisatie van de collecties en het digitale bereik. Hoewel reeds voor de uitbraak van de coronapandemie werd ingezet op digitalisering en versterking van online dienstverlening, zijn onderdelen van de bedrijfsvoering geraakt door de pandemie. Dit betreft onder andere publieksevenementen, educatieve activiteiten en de ontwikkeling van RKD Research.

1.1 Visitatie 2022

Ter voorbereiding op de Visitatiecommissie leverde het RKD haar zelfevaluatie *Van binnen naar buiten*. Hierin geven wij aan ons te ontwikkelen 'van een meer naar binnen gekeerd kennis- en documentatiecentrum naar een meer vraaggerichte en ondernemende kennisinstelling' door te werken 'in continue dialoog met de buitenwereld in een aangepaste organisatie'. In oktober 2022 verscheen het *Visitatie rapport 2022*, waarin de focus lag op de thema's kwaliteit, maatschappelijke relevantie en vitaliteit.

1.1.1 Aanbevelingen Visitatiecommissie

Hieronder volgen de aanbevelingen van de Visitatiecommissie, inclusief de acties die wij hebben ondernomen.

1. Hoogste prioriteit digitale ontwikkeling

Medio 2023 is onze (digitale) strategie herijkt en in het Jaarplan 2024 verwerkt. Zij vormt de basis voor *Toegankelijk en verbindend* (zie: Hoofdstuk 2).

In december 2023 is het nieuwe digitale onderzoeksplatform RKD Research gelanceerd. Het beheer en de doorontwikkeling van een toekomstbestendige digitale infrastructuur vergen aanzienlijke investeringen (en reallocatie) in geld, tijd en middelen.

2. Versterken kennisbasis door doelgroepen- en gebruikersonderzoek

De ontwikkeling en lancering van RKD Research is gebaseerd op doelgroepen- en gebruikersonderzoek verricht vóór de pandemie. Sinds de lancering eind 2023 worden data verzameld; voor 2025 staat een uitgebreider onderzoek gepland.

3. Betere zichtbaarheid producties en producten

Eind 2021 werden aangepaste publieksruimten in gebruik genomen, vooral om ervaring op te doen met het oog op nieuwe huisvesting. De programmering is onder meer verrijkt met masterclasses en podcasts. Eind 2023 zijn RKD Research én een geheel vernieuwde corporate website rkd.nl gelanceerd.

4. Data open en kosteloos beschikbaar; mogelijkheid verbinden RKD-data door derden

Wij verbinden collecties en gegevensverzamelingen die als Linked Open Data zijn beschreven. Met deze ‘digitale hub-functie’ beogen wij over het internet verspreid geraakte data op een zinvolle wijze geïntegreerd aan te bieden. Daarnaast verbinden andere instellingen ook naar het RKD door aan te sluiten op onze diensten, bijvoorbeeld door het gebruik van de als LOD webservice beschikbare biografische kunstenaarsdatabase RKDartists. In websites van diverse musea wordt nu al een verbinding gelegd van de beschrijvingen van collectiestukken naar RKDartists.

5. Actualiseren collectiebeleid

De kunstwereld is de laatste decennia steeds digitaal, inclusiever en multicultureler geworden. De Visitatiecommissie heeft gevraagd deze ontwikkeling in ons collectiebeleid te weerspiegelen. Om diversiteit te bevorderen, breiden wij collecties uit met archieven van vrouwelijke kunstenaars, kunstenaars met een migratieachtergrond en uit voormalige koloniale gebieden. Voorbeelden zijn de archieven van de Surinaamse kunstenaar Erwin de Vries, kunstrecensent Jo Zwartendijk en kunstenaar Sanne Bruinier. Daarnaast richten wij ons op archieven van kunsthandels vanwege hun belang voor herkomstonderzoek. Ook wordt actief verzameld rond galeries of kunstenaarsverenigingen. Nieuwe digitale verschijningsvormen, modernisme en conceptuele kunst zijn en blijven speerpunten. (zie: 2.2)

6. Diversiteit en inclusie (D&I)

In juni 2024 is op basis van onderzoek door een organisatiebrede werkgroep, een plan van aanpak ‘Diversiteit & Inclusie’ opgeleverd. Doelstelling is het bevorderen van diversiteit en inclusie binnen het RKD, in lijn met de gelijknamige Code. Daarbij wordt ook rekening gehouden met onze programmering (acquisitie, onderzoek, presentatie).³

³ RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, *Diversiteit & Inclusie*, juni 2024.

7. Huisvesting: optie van bilocatie van collectie en publieksfuncties

Wij zoeken al zo’n tien jaar naar nieuwe huisvesting. Voor ons beoogde, gastvrije *Huis van de Kunstgeschiedenis* voor ‘ontmoeting, verbinding en verdieping’ nemen wij de opties voor bilocatie mee.

8. Versterking Digitaal Informatiemanagement; aanstelling CIO

Op aanbeveling van de Visitatiecommissie zijn een nieuwe Directeur Bedrijfsvoering & CIO en een Senior Informatiemanager (op MT-niveau) aangesteld. Digitaal Informatie Management (DIM) is gegroeid van 3,5 fte (2021) naar 6,5 fte (2024). Overigens is DIM niet alleen versterkt door een uitbreiding van het aantal fte’s, maar ook door een herziening van de strategie, waarbij alleen wordt uitbesteed wat externe leveranciers beter kunnen uitvoeren. Tegelijkertijd is gewerkt aan het versterken van competenties en organisatiekunde, met focus op cloud computing, service management, SCRUM-methodieken en projectmanagement. Hierdoor zijn zowel technische als organisatorische vaardigheden verder geprofessionaliseerd.

9. Ontwikkeling organisatie

Vanaf januari 2023 is v.w.b. strategisch HR binnen het RKD gewerkt vanuit de filosofie dat gestuurd wordt op talentmanagement, met als kern goed leiderschap en als uitgangspunt de organisatie en haar ambitie. In dat kader zijn meerdere HR-initiatieven opgestart, waarvan diverse inmiddels succesvol zijn afgerond.

➤ 1.2 Strategisch kompas

In *Huis van de Kunstgeschiedenis* formuleerden wij als strategische kompas:

1. voorbereiding verhuizing naar uitnodigende locatie met verbindend concept;
2. transitie ‘van analoog naar digitaal’;
3. kennisnetwerk en platform binnen eigen kennisdomein;
4. wetenschappelijk en maatschappelijk gewaardeerd onderzoek;
5. grotere zichtbaarheid en gebruik diensten bij huidige en nieuwe doelgroepen.

Hier volgt een beknopte beschouwing van de resultaten in de periode 2021-2024.

1.2.1 Uitnodigende locatie met verbindend concept

Wij werken aan de (voorbereiding van) de verhuizing naar een nieuw Huis, waarin we beter in staat zullen zijn relaties met onze doelgroepen te verdiepen en nieuwe doelgroepen te bereiken. Ons nieuwe Huis vraagt voorts om aanpassing van bestaande dienstverlening. Twee serieuze opties voor nieuwe huisvesting bleken niet haalbaar.⁴

1.2.2 Van analoog naar digitaal

Wij investeerden fors in onze digitale infrastructuur. Ook speelden wij een belangrijke rol bij de ontwikkeling van (inter)nationale standaarden, zoals DERA (Digitale Erfgoed Referentie Architectuur) en NAR (Novius Architectuur Raamwerk), en er werd gewerkt aan metadata-uitwisselingssystemen, zoals Linked Open Data en RKDartists.

Sinds eind 2023 biedt het onderzoeksplatform RKD Research een robuuste dienstverleningsstructuur voor gestandaardiseerde en toegankelijke databases. Wij werken daarnaast samen met erfgoedinstellingen in projecten zoals The Mondrian Papers en Van Gogh Worldwide, en betrekken partners om ontbrekende expertise aan te vullen. Deze inspanningen zijn onderdeel van de transitie van analoge naar een combinatie van analoge en digitale dienstverlening.

RKD Research

Met het oog op bovengenoemde transitie en de uitbreiding van onze kennisnetwerk- en platformfunc-

tie is eind 2023 het nieuwe, online kunsthistorisch onderzoeksplatform RKD Research – dat hierboven al verschillende keren ter sprake kwam – gelanceerd.

Visual search technieken

RKD Research biedt dankzij grootschalige digitalisering wereldwijd toegang tot miljoenen afbeeldingen. Visual search technieken bieden gestructureerde zoekopties voor identieke of vergelijkbare beelden, als aanvulling op traditionele methoden. Het RKD koppelt zijn digitale beeldarchieven gefaseerd aan PHAROS, een internationaal consortium van veertien Europese en Noord-Amerikaanse kunsthistorische fotoarchieven, waardoor deze ook daar doorzoekbaar zijn met visual search.

Werken met standaarden

RKD Research biedt een gestandaardiseerde omgeving waarin datasets volgens open standaarden en vocabulaires worden beschreven voor onderzoek. Dit maakt de data begrijpelijk, robuust en toegankelijk, en stelt het RKD in staat aansluitingseisen te bepalen. Het platform fungeert als repository voor onderzoeksdata, essentieel voor digital humanities-onderzoek.

Continuïteit in digitalisering en projecten

Vanaf eind 2023 zijn miljoenen objecten uit de beelddocumentatie en archieven via RKD Research online toegankelijk. Daarnaast zijn geoormerkte archieven en materialen, zoals vele vooroorlogse archieven, gedigitaliseerd. Omvangrijke digitaliseringsprojecten rond modernisme, twintigste-eeuwse beeldhouders en negentiende-eeuwse kunstenaarsverenigingen resulteerden in meer dan honderd meter aan gedigitaliseerd archiefmateriaal.

1.2.3 Kennisnetwerk en platform

Als het gaat om ons kennisdomein worden wij in toenemende mate benut als platform voor kennisdeling en verrijking, zowel digitaal als fysiek.

⁴ Per 1 januari 2024 is, conform het nieuwe huisvestingsstelsel Musea, een nieuw tijdelijk huurcontract met het RVB ondertekend voor de duur van vier jaar. De instandhouding van de huidige locatie Prins Willem-Alexanderhof 5 is medio 2023 geregeld. Een en ander op basis van een rapport van voormalig SG-OCW Hans van der Vlist en binnen een organisatiestructuur met een Bestuurlijk Overleg tussen betrokken partijen – RKD, Literatuurmuseum / Kinderboekenmuseum, Koninklijke Bibliotheek, OCW en RVD.

Platformfunctie: op locatie

Onze publieksruimten zijn intensiever gebruikt voor programmering. Masterclasses (BA, MA) hebben bijgedragen aan kennisdeling en de verbinding met toekomstige professionals. De nieuwe project- en werkgroep plekken, het auditorium en de expositieruimte bevorderen actieve kennisdeling. Internationale congressen en seminars, zoals ESNA en HNA, trokken talrijke bezoekers, zowel fysiek als online. Deze ervaringen worden meegenomen naar de nieuwe locatie, waar verdere kennisuitwisseling wordt geprogrammeerd volgens een nieuw doelgroepenbeleid.

Platformfunctie: online

RKD Research betekent een enorme stap in de ontsluiting van de digitale collectie. Het onderzoeksplatform biedt toegang tot miljoenen extra afbeeldingen en metadata, en faciliteert onderzoek, kennisdeling en publicatie. RKD Research ondersteunt het verzamelen, ordenen, visualiseren en delen van onderzoeksresultaten, inclusief contact tussen onderzoekers.

Met RKD Research faciliteren wij professionals door een persoonlijke digitale omgeving aan te bieden, waarin zij bronnen kunnen verzamelen, bestuderen, bewerken en delen. Onderzoek wordt hierdoor efficiënter, meer interdisciplinair en krijgt een grotere impact.

Digitale services

Met de ontwikkeling van gerelateerde databases en digitale services zoals RKD*technical* en RKD Studies, die kunsthistorische kennis verrijken en thematische databases samenbrengen, vervullen wij een voortrekkersrol in de digitalisering binnen het museale veld.

Wij hebben verschillende kennisportalen ontwikkeld, zoals Van Gogh Worldwide, The Mondrian Papers en The Rembrandt Database, die onder meer de documentatie van materiaal-technische gegevens per object bevorderen. Deze projecten ondersteunen RKD*technical*, dat met de European Research Infrastructure Heritage Science (E-RHIS) als hub voor digitaal materiaal-technisch onderzoek wordt ontwikkeld. De platformen zijn cruciaal voor digitaal kunsthistorisch onderzoek.

The Mondrian Papers zijn een eerste aanzet om ook andere kunstenaarsbrieven kunsthistorisch te

contextualiseren, wat bijdraagt aan de internationale onderzoeksinfrastructuur.

1.2.4 Gewaardeerd onderzoek

Ons onderzoek richt zich op het versterken van eigen collecties en de ‘dynamische Collectie Nederland’. Het onderzoeksprogramma richt zich op de beelden van de Nederlanden vanaf ca. 1200. De output omvat collectie- en tentoonstellingscatalogi, monografieën en interdisciplinaire kunst- en cultuurhistorische studies, inclusief materiaal-technische aspecten. Ons onderzoeksbeleid wordt sinds 2023 gemonitord door een Scholarly Advisory Board.⁵

Valorisatie: projecten

In samenwerking met partners realiseerden wij uiteenlopende onderzoeksprojecten en -activiteiten, zoals bijdragen aan tentoonstellingscatalogi: *Kees van Dongen* (Singer Laren), *Van Gogh, Cézanne, Le Fauconnier & de Bergense School* (Stedelijk Museum Alkmaar) en *Crossroads: Drawing the Dutch Landscape* (Harvard Art Museums). Veel onderzoeksprojecten vonden hun weerslag in onze online RKD Studies: *Art & Project*, *In de voetsporen van Herman Saftleven* en zes delen *Gerson Digital*. Ons streven is doorlopend jonge professionals te betrekken bij activiteiten en hen op te leiden door het aanbieden van stages en werkervaringsplekken.

Valorisatie: open access

Onderzoeksresultaten worden veelal gepresenteerd in een toegankelijke en digitale vorm (*open access*), waardoor nieuwe inzichten gevaloriseerd worden voor een breder publiek. Voorbeelden hiervan zijn de online RKD Publications, waar o.a. de recent verschenen RKD Study *Frans Hals and his workshop*, een online monografie en oevrecatalogus, deel van uitmaakt. Deze manier van presenteren stimuleert ook onderzoek door derden.

⁵ Deze Board bestaat uit: prof. dr. Frances Fowle (University of Edinburgh / National Gallery of Scotland), Anne Helmreich PhD. (Director Smithsonian's American Archives), dr. Elmer Kolfin (University of Amsterdam), prof. dr. Edward Wouk (The University of Manchester) en prof. dr. (Queen's University, Kingston ONT / Radboud University Nijmegen). Daarnaast vertegenwoordigt prof. dr. Koen Brosens (KU Leuven) het profiel Wetenschap binnen de Raad van Toezicht.

Valorisatie: educatie

Wij richten ons op educatie (van met name jong volwassene) door het aanbieden van (digitale) masterclasses, het jaarlijks faciliteren van vijftien tot twintig stageplekken (WO, HBO, MBO), het aanbieden van werkervaringsplaatsen en het organiseren van inhoudelijke evenementen zoals RKD Talks, symposia en expertmeetings. Daarnaast publiceren wij digitaal en analoog, verzorgen colleges en begeleiden promotietrajecten. Twee medewerkers zijn tevens (bijzonder) hoogleraar, anderen verzorgen colleges waarin ze hun eigen kennis en onderzoeksvaardigheden delen.⁶ In samenwerking met Onderzoekschool Kunstgeschiedenis (OSK) ontwikkelden we speciale research masterclasses. Het bestuderen, ordenen, valideren en presenteren van de eigen RKD collecties – zowel analoog als digitaal – staat voorop in de inhoudelijke invulling van al deze activiteiten.

Valorisatie: fellowships

Wij bieden jaarlijks minimaal twee fellowships: het *Jacoba Lugt-Klever Fellowship* (in samenwerking met Fondation Custodia) en de *Visiting Fellow in Modern and Contemporary Art* (met Stedelijk Museum Amsterdam en Onderzoekschool Kunstgeschiedenis). Tevens organiseerden wij korte cursussen door een *Visiting Fellow in Computational Art History*. Jaarlijks verbinden circa vijftien onderzoekers zich aan het RKD. Zij kunnen gebruik maken van onze infrastructuur, inclusief collecties. Onderzoeksresultaten worden gedeeld door lezingen en publicaties.

Samenwerking

Wij zijn vertegenwoordigd in diverse (internationale) netwerkorganisaties, waaronder The international Association of Research Institutes in the History of Art (RIHA), OSK, E-RHIS en het netwerk Rijkskennisin-

Visiting Fellow in Modern and Contemporary Art Tina Campit in 2024 in het Stedelijk Museum Amsterdam (foto Maarten Nauw).

⁶ Prof. dr. Chris Stolwijk, gewoon hoogleraar *Nederlandse kunstgeschiedenis van de lange 19de eeuw* (UU) en prof. dr. Yvonne Bleyerveld, bijzonder hoogleraar *Kunst op papier* (UL).

stellingen (RKI). Daarnaast werken wij samen met een groot aantal (inter)nationale musea en universiteiten. Recent zijn samenwerkingen aangegaan met onder andere Bayerischen Staatsgemälde Sammlungen (München) en M Leuven (zie: *Bijlage I* voor een volledige lijst).

1.2.5 Grotere naamsbekendheid: digitaal bereik

De geschetste digitale ontwikkelingen hebben onze zichtbaarheid online en ons bereik via www.rkd.nl doen toenemen van 1.562.264 paginabezoeken in 2020 naar 1.746.786 in 2023.*

De naamsbekendheid van het RKD wordt vergroot en de conversie naar de website verhoogd door frequentere aanwezigheid op social media. Het aantal volgers van het RKD via de diverse kanalen (facebook, Instagram, LinkedIn) is sinds 2020 toegenomen van ca. 10.000 in 2020 naar ca. 15.000 in 2024.

* De cijfers over 2024 zijn nog niet beschikbaar.

Aantal websitebezoeken

rkd.nl en alle bijbehorende websites,
o.a. *rkd.research.nl*, *rkdstudies.nl*, *webshop.rkd.nl*
en *bulletin.rkd.nl*

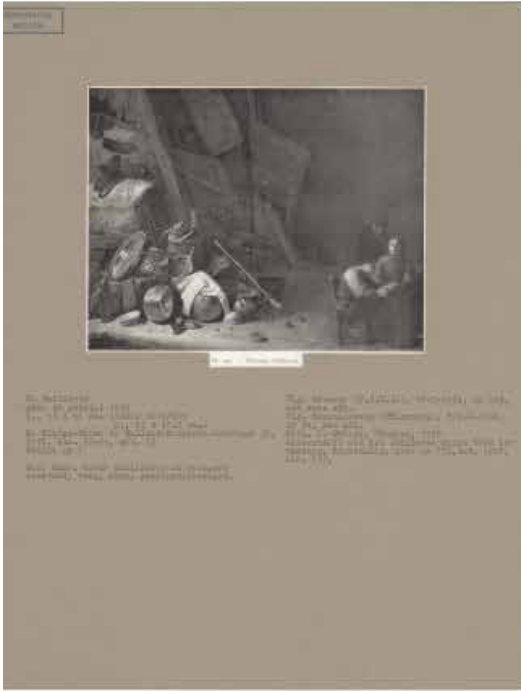
	Bezoeken	Paginaweergaven
2020	1.562.264	6.347.769
2021	1.679.936	7.078.424
2022	1.615.459	6.627.006
2023	1.746.786	6.556.230

Social media volgers

Social Media	2020	2023	t/m 10-2024
Facebook	2142	2959	3133
LinkedIn	3893	7224	10191
Twitter	2800	3333	3453
Instagram	1415	3700	4418
Totaal	10250	17216	18540

27 resultaten komen overeen met de afbeelding.

> Zoekresultaten via visual search, onderdeel van RKD Research.

2

Toegankelijk en verbindend: het RKD in 2025-2028

Het RKD is een van de belangrijkste kunsthistorische kennis- en informatiecentra ter wereld. Wij verwerven, behouden, beheren, ontsluiten, onderzoeken, verbinden en presenteren kunsthistorische kennis en informatie voor musea, wetenschap en publiek. Dit doen we steeds meer digitaal.

2.1 Missie en visie

In 2025-2028 blijven onze missie en visie het uitgangspunt voor onze bredere (maatschappelijke) ambities.

Missie

Het RKD maakt kennis en informatie over de beeldende kunsten van de Nederlanden in (inter)nationale context wereldwijd toegankelijk voor musea, wetenschap en publiek.

Visie

Het RKD wil verder groeien als internationaal opererende kennisinstelling op het gebied van de beeldende kunsten van de Nederlanden, die primair kunsthistorisch onderzoek faciliteert. De focus ligt daarbij op het versterken van de digitale toegankelijkheid. Wij maken nieuwe vormen van onderzoek en samenwerkingen mogelijk, die bovendien effectiever én efficiënter kunnen worden uitgevoerd.

Waarden

<i>Klantgericht</i>	Wij hebben inzicht in de behoeftes van onze (online) bezoekers en klanten en vertalen die in laagdrempelige diensten, waar nodig op maat.
<i>Betrouwbaar</i>	De informatie die wij delen is accuraat. We zijn helder in wat we bieden en transparant in wat we doen.
<i>Toegankelijk</i>	Online zijn onze diensten 24/7 beschikbaar voor doelgroepen in de breedste zin van het woord.

Onze zakelijke partners weten onze diensten goed te vinden en te gebruiken.

Duurzaam Wij zijn een financieel gezonde organisatie met een solide exploitatie en een toekomstbestendige bedrijfsvoering. De programmering is duurzaam (ook digitaal). De organisatie heeft goed en inclusief werkgeverschap hoog in het vaandel.

2.2 Positionering

Het RKD is een van de belangrijkste kunsthistorische kennisinstituten in de wereld op het gebied van de beeldende kunsten van de Nederlanden. Wij zijn onafhankelijk, verzamelen kennis, ontsluiten data en initiëren en verrichten onderzoek dat bruikbaar is voor een breed (professioneel) publiek. Daarbij nemen wij een samenbindende positie in en bedienen verschillende kennisdomeinen.

Collectieprofiel en acquisitiebeleid

Wij beheren een unieke rijkscollectie met de volgende onderdelen:

- een collectie beelddocumentatie (foto's, analoge en digitale reproducties) van ca. 5,5 miljoen stuks – vrijwel volledig gedigitaliseerd en online beschikbaar via *RKDimages* en *RKDimages Lite* –, aangevuld met microfiches van andere, eveneens omvangrijke bestanden;
- een omvangrijke collectie archivalia, waaronder meer dan zevenhonderd archieven van kunstenaars en kunstenaarsverenigingen, kunsthistorici, kunst-

Erwin de Vries bij het Nationaal Monument Slavernijverleden, tussen 2002-2009, collectie RKD (fotograaf onbekend).

- handels en verzamelaars; hiervan is ca. vijftien procent gedigitaliseerd;
- de belangrijkste kunsthistorische bibliotheek van Nederland met ca. 525.000 banden;
 - een omvangrijke en digitale collectie, bestaande uit verschillende databases met kunsthistorische informatie en thesauri, zoals het veel geraadpleegde *RKDartists*;
 - overige collecties: technische documentatie, portreticonografie, persdocumentatie, veilingcatalogi, tekeningen en prenten.

Onze collectie is in toenemende mate digitaal beschikbaar (online of op locatie). Wij faciliteren objectgericht, kunstwetenschappelijk onderzoek (met maatschappelijke relevantie). Zo hebben collecties m.b.t. de kunsthandel onze doorlopende aandacht vanwege het belang van herkomstonderzoek, net als collecties van eerder onderbelichte groepen in de kunstgeschiedenis. In het collectiebeleid behoudt het RKD speerpunten zoals modernisme en conceptuele kunst. Ook onderzoeken wij hoe we nieuwe kunstvormen, zoals performance art en digital art, op structurele wijze in onze collectie kunnen onderbrengen.

› 2.3 Strategie 2025-2028

Onze focus voor 2025-2028 ligt op het *versterken van de digitale toegankelijkheid* door nieuwe innovatieve tools te ontwikkelen die dienstverlening voor zowel zakelijke partners als particulieren én nieuwe vormen van onderzoek binnen ons kennisdomein mogelijk maken.

Onze strategische doelen zijn een verdere uitwerking/aanscherping en verdieping van de doelstellingen uit *Huis van de Kunstgeschiedenis*:

1. laagdrempelige toegang voor een breed publiek versterken;
2. transitie van 'analoog' naar het stimuleren van 'verbinding tussen analoge en digitale collecties en dienstverlening';
3. het kennisnetwerk en platform binnen het eigen kennisdomein versterken;
4. wetenschappelijk en maatschappelijk gewaardeerd onderzoek stimuleren;
5. vergroten van de naamsbekendheid en betrokkenheid en het gebruik van diensten bij de verschillende doelgroepen.

Deze doelen zijn vertaald naar ons activiteitenprogramma 2025-2028, inclusief kwantitatieve prestatiecriteria met toelichting (zie: *Bijlage I Kwantitatief Activiteitenoverzicht*). In hoofdstuk 3 wordt toegelicht welke activiteiten worden ondernomen om de doelen en prestatiecriteria te bereiken.

De doelen zijn nauw verbonden met onze meerjarenbegroting. Vernieuwingen vereisen immers investeringen, vaak met een digitale component (zie: *Bijlage II Meerjarenbegroting 2025-2028* en toelichting).

› 2.4 Doelgroepen

Het RKD is er voor een groot en divers publiek. Om dit publiek zo goed mogelijk te bedienen, wordt onderscheid gemaakt tussen de zakelijke en de particuliere markt.

Zakelijk

Profit	Non Profit
• veilinghuizen	• musea
• kunsthandel	• bibliotheken
	• erfgoedinstellingen
	• universiteiten/ hogescholen
	• onderzoeksinstituten
	• zelfstandig onderzoekers

Deze zakelijke markt bedienen we primair via digitale diensten (*digital first*). We spelen in op de behoeften en bieden voor meer diepgaand vervolgonderzoek ook fysieke diensten aan. Deze benadering zorgt ervoor dat onderzoekers toegang hebben tot alle benodigde middelen voor een volledig en optimaal onderzoeksproces, zowel online als op locatie.

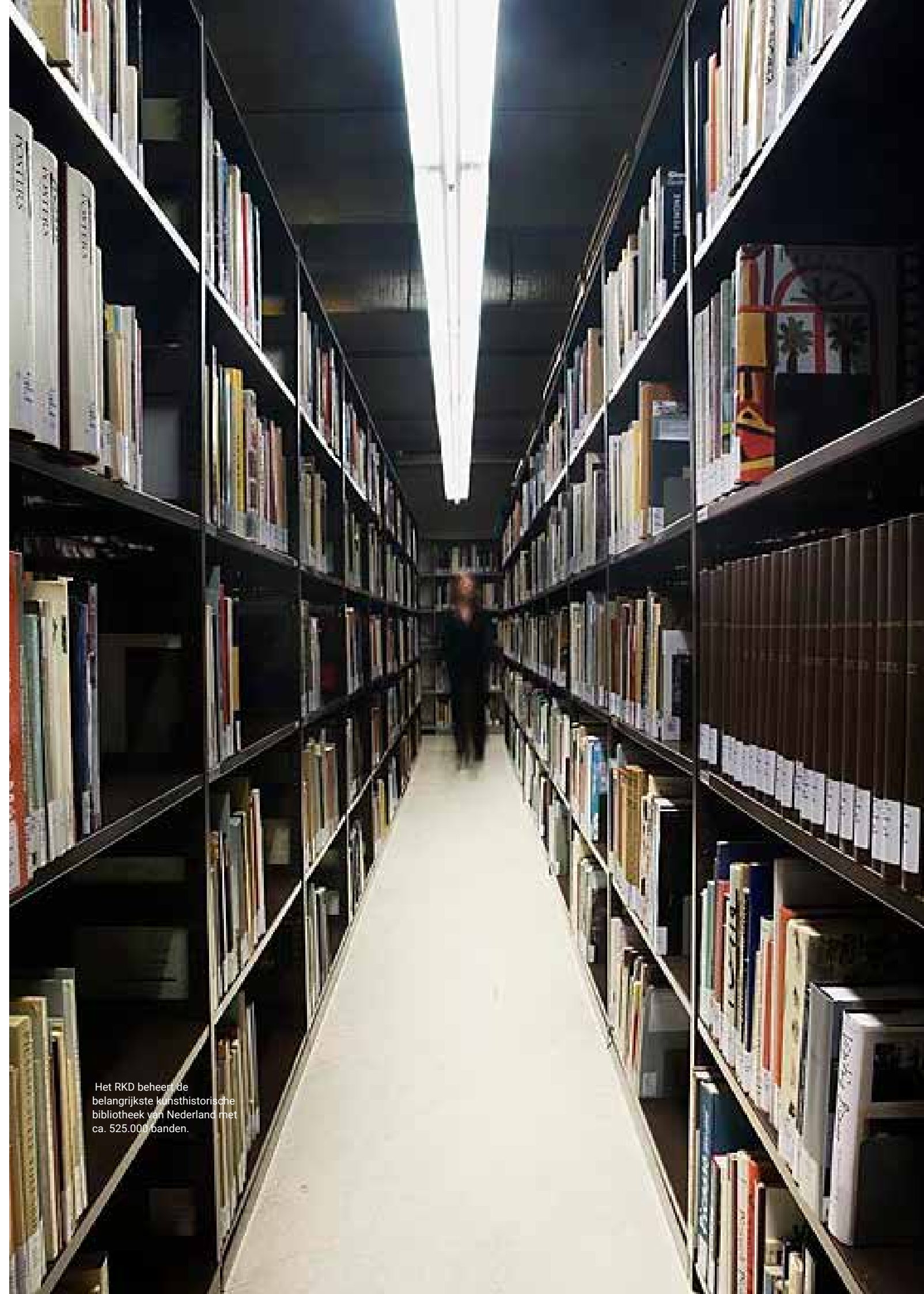
Particulier

- klassieke cultuurliefhebbers⁷
- studenten hbo / universiteit (kunst, cultuur, erfgoed)

Voor de klassieke cultuurliefhebber, die voornamelijk – en vaak eenmalig – op zoek is naar toegankelijke informatie, bieden we in principe digitale diensten aan (*digital only*). Dit betekent dat deze gebruikers online kunnen profiteren van onze collectie en tools.

⁷ Inzicht in deze categorie kan worden verkregen door gebruik van het Culturele Doelgroepenmodel van Rotterdam Festivals, een segmentatiemethode speciaal voor de culturele sector.

Het RKD beheert de belangrijkste kunsthistorische bibliotheek van Nederland met ca. 525.000 banden.

3

Activiteitenprogramma 2025-2028

In 2025-2028 richten wij ons op het **versterken van de digitale toegankelijkheid** door bruikbare tools te ontwikkelen voor onze gebruikers en door nieuwe vormen van onderzoek binnen ons kennisdomein mogelijk te maken.

3.1 Laagdrempelige toegang

Het RKD staat dicht bij de gebruiker. Wij streven er naar zowel online als op locatie een laagdrempelige toegang te bieden voor onze doelgroepen. Waar mogelijk zorgen innovatieve digitale tools voor nieuwe onderzoeksmethoden, efficiëntie en effectiviteit.

3.2 Van analoog naar combinatie analoog en digitaal

De collectie van het RKD is in toenemende mate digitaal beschikbaar. Doel is de volledige collectie digitaal vindbaar en, indien mogelijk, digitaal raadpleegbaar te maken. Deze doelstelling sluit aan bij onze strategie, waarvoor digitale toegang het uitgangspunt is. Voor diepgravend aanvullend onderzoek blijft de fysieke collectie vanzelfsprekend raadpleegbaar.

In 2025-2028 werken wij aan een *integrale content policy* met betrekking tot acquisitie en digitalisering. Het verwerven van *digital born* materiaal heeft speciale aandacht. Om dergelijk materiaal duurzaam te verzamelen en beschikbaar te stellen, richten we ons primair op collecties waarvan geen fysieke variant (meer) verschijnt, zoals e-journals, online veilingcatalogi, digitaal opgebouwde archieven en websites. Waar mogelijk zoeken we samenwerking met collega-instellingen, bijvoorbeeld met de KB | Nationale Bibliotheek waar het gaat om webarchivering.

Digitalisering vindt vooral op projectmatige basis plaats, onder andere via het digitaliseringsprogramma

Metamorfoze. Waarderingskaders zoals de fysieke conditie van het materiaal, het gebruik van de collectie, de maatschappelijke waarde en de juridische randvoorwaarden helpen ons daarin prioriteiten te stellen. In 2025 komen in samenwerking met het Haags Gemeentearchief ruim 150.000 scans beschikbaar uit archieven van bekende negentiende-eeuwse kunstenaarsverenigingen, zoals Arti et Amicitiae en Pulchri Studio. Ook onze unieke collectie beelddocumentatie, die in de afgelopen beleidsperiode vrijwel integraal gedigitaliseerd is, wordt de komende jaren blijvend aangevuld.

Voor een duurzaam en toekomstgericht beheer van onze collecties, gaan we gebruikmaken van het cloudbased systeem Axiell Collections. Bij deze overgang wordt bovendien een nieuwe uitleenmodule geïntroduceerd, die het voor abonnees mogelijk maakt op afstand, voorafgaand aan een bezoek aan onze studiezaal, bibliotheekobjecten aan te vragen. Het nieuwe systeem maakt het ook mogelijk collectiebewegingen beter te monitoren, noodzakelijk in het voorziene verhuistraject.

3.3 Kennisnetwerk

Het selecteren, verwerven, borgen, delen en presenteren van kunsthistorische data en kennis is onze primaire en doorlopende activiteit. Veelal in samenwerking met partners initiëren wij onderzoek om onze collectie verdiept te ontsluiten en voor het voetlicht te brengen. Onze kennisontwikkeling is erop gericht de

In opdracht van het Centraal Museum brengt het RKD het oeuvre van Dirk Valkenburg (1675-1919) in kaart. *Jachtstilleven met dode haas, patrijs en een specht in een nis* (ca. 1705) hangt in Museum der bildenden Künste Leipzig.

analoge en digitale collecties op een dynamische en verantwoorde wijze in stand te houden, toegankelijk te maken, te valideren en te (laten) gebruiken en aan te vullen. Wij maken hiervoor gebruik van ons (inter)nationale kennisnetwerk. Kennis over Nederlandse kunst staat immers niet op zichzelf, maar wordt ontwikkeld met en voor professionele partners, zoals universiteiten, musea, archieven en erfgoedorganisaties, particuliere verzamelaars en kunsthandel/veilingwezen.

Ons onderzoek is primair *objectgebonden* en *objectgericht*. Ons aandachtsgebied omvat de beeldende kunsten van de Nederlanden vanaf ca. 1200 in haar interdisciplinaire kader en haar internationale context. Daarmee ontstaat een volgende focus:

1. collectiecatalogi en andere vormen van collectieontsluiting, de basis voor vrijwel alle publieksgerichte en verdere museale activiteiten;
2. monografieën van kunstenaars en kunstwerken;
3. materieel-technisch en natuurwetenschappelijk onderzoek van kunstwerken;
4. (interdisciplinaire) kunst- en cultuurhistorische studies.

Om aangehaakt te blijven bij actuele museale en wetenschappelijke ontwikkelingen, participeren wij in (inter)nationale kennisnetwerken binnen de (*digital*) *humanities*, zowel op institutioneel als op individueel niveau. Onder meer door middel van deelname aan onderzoeksprogramma's, het aanvragen van NWO-museumbeurzen, het vervullen van (bijzondere) leerstoelen, het verzorgen van universitair onderwijs, het faciliteren van minimaal drie fellowships per jaar en van minimaal veertig stage- en werkervaringsplekken, maar ook door scriptie- en promotiebegeleiding. Wij werken doorlopend aan publicaties (zowel wetenschappelijk als publieksgericht) en verrichten externe (en interne) peer reviews.

Exemplarisch voor deze praktijk is een opdracht van het Centraal Museum om het oeuvre van de Amsterdamse kunstenaar Dirk Valkenburg (1675-1719) in kaart te brengen als onderdeel van een tentoonstellingsproject van de hedendaagse kunstenaar Willem de Rooij. Door, in samenwerking met stagiaires, voor het eerst zijn *gehele* oeuvre – en dus niet uitsluitend

Valkenburgs Surinaamse werken – te bestuderen, ontstaan nieuwe inzichten over opdrachtgeverschap, waardering en atelierpraktijk. De resultaten verschijnen in september 2025 in het begeleidende boek bij de tentoonstelling.

Jaarlijks organiseren wij minimaal drie wetenschappelijke (inter)nationale symposia en tien (publieks) lezingen. Ook dragen we bij aan (de organisatie van) externe congressen. Regelmatig treden medewerkers op in de media en velen zijn lid van tijdschriftredacties, adviesraden en -commissies. Deze activiteiten versterken de zichtbaarheid van en waardering voor het RKD als deskundige en betrouwbare speler binnen het onderzoek van de beeldende kunsten van de Nederlanden.

➤ 3.4 Gewaardeerd onderzoek

Onze onderzoeksoutput loopt uiteen van een kort antwoord op een kunsthistorische vraag tot omvangrijke wetenschappelijke publicaties. Jaarlijks verzorgen wij meerdere publicaties, de meeste inmiddels online met een directe verbinding naar onze databases. Daarnaast worden via webteksten, workshops, webinars, podcasts, lezingen, boeken of datasets resultaten van onderzoek op verschillende niveaus gedeeld. Onze kennisoverdracht richt zich vooral op het omvangrijke (inter)nationale netwerk in de museale sector, universiteiten en kennisinstellingen, maar bereikt ook particuliere eigenaren, veilingwezen en kunsthandel. Door de online presentatie van onze collecties via RKD Publications en RKD Research en door samenwerking met publieksinstellingen wordt ook een algemeen geïnteresseerd publiek bereikt.

Via samenwerkingen met partnerinstellingen en universiteiten faciliteren wij onderzoekers om relevante kunsthistorische en materiaal-technische resultaten na afronding van een project ten goede te laten komen aan de (digitale) collecties van het RKD. Een voorbeeld hiervan is het NWO-project *Down to the Ground*.

➤ 3.5 Verbeterde naamsbekendheid en hogere betrokkenheid

Om onze naamsbekendheid te verhogen, wordt begin 2025 een 0-meting gedaan onder de beoogde doelgroepen. Op basis hiervan ontwikkelen wij een gefaseerde marketing- en communicatiestrategie, waarbij

tenminste één corporate campagne wordt uitgerold. We maken hierbij onderscheid tussen de zakelijke en de particuliere doelgroepen (uit het Culturele Doelgroepenmodel van Rotterdam Festivals).

We benaderen toonaangevende onderzoekers die nauw betrokken zijn bij het RKD om onze ambassadeur te worden. Ook de stichting Vrienden van het RKD wordt verder ingezet om bij te dragen aan een hogere naamsbekendheid van en betrokkenheid bij ons instituut. Er is een plan in de maak om studenten door duurzame samenwerking langdurig aan het RKD te verbinden.

De zichtbaarheid en kennis van 'schatten' uit onze collectie en hun verhalen vergroten we door deze te presenteren in musea, op beurzen en congressen, in verschillende media, in de vorm van podcasts en als de tijd daar is ook in ons nieuwe *Huis*.

Wij bieden een gevarieerd programma van lezingen, symposia, workshops, masterclasses, expertmeetings en RKD Talks. Voor de ontwikkeling wordt samengewerkt met (nieuwe) partners, zoals het hoger onderwijs en het museale veld. De activiteiten spelen zich af op locatie – in het RKD of bij een samen-

werkingspartner – en online. Onze programmering weerspiegelt de rijkdom en reikwijdte van de aan het RKD toevertrouwde rijkscollectie en daarmee de onmisbaarheid van deze collectie voor (kunst)wetenschappelijk onderzoek.

In 2025-2028 wordt verder gewerkt aan de uitbreiding van het aanbod online activiteiten. (Zie: *Bijlage I* voor kwantificering).

3.5.1 Toegankelijke content online

Het portal voor alle activiteiten van het RKD is de website rkd.nl. Alle data worden beschikbaar gesteld via het onderzoeksplatform RKD Research. Naast data speelt het creëren van waardevolle inhoud een belangrijke rol bij het toegankelijk maken van onze collectie voor een breed publiek. We ontwikkelen hiervoor aantrekkelijke (audio)visuele middelen. Deze worden verspreid via onze eigen kanalen en via die van partners.

Op onze online platforms en via social media zorgen wij voor toegankelijke en aantrekkelijke content die aansluit bij de wensen van onze doelgroepen. Dit stimuleert herhaalbezoek en de verkoop van RKD Research-abonnementen, en zorgt voor een grotere betrokkenheid bij het RKD.

Jaarlijks organiseert het RKD minimaal tien (publieks)lezingen.

4

Een duurzaam RKD

In 2025-2028 zet het RKD in op duurzaamheid in de breedste zin van het woord. Dit betekent een financieel gezonde organisatie met een solide exploitatie, toekomstbestendige bedrijfsvoering en een organisatie die goed werkgeverschap hoog in het vaandel heeft. Voor de komende jaren ligt de focus op het versterken van een gezonde en robuuste organisatie die klaar is voor de toekomst.

Wij richten ons op de ontwikkeling van onze medewerkers en versterken een toekomstgerichte informatievoorziening die onze digitale strategie ondersteunt. Daarnaast streven we naar een duurzaam gebouw dat bijdraagt aan onze langetermijndoelen. Het RKD blijft zich committeren aan de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Culturele Diversiteit en Inclusie om te zorgen voor een diverse en inclusieve werkomgeving.

4.1 Financiële positie

De financiële situatie van het RKD is de afgelopen jaren onder druk komen te staan door diverse factoren. Allereerst hebben de voortdurende digitalisering en informatisering geleid tot zowel eenmalige als structurele extra lasten. Deze betreffen de ontwikkeling van technologieën en het digitaliseren van de uitgebreide rijkscollectie, die aanzienlijke personele inzet vragen. Daarnaast zorgen licentiekosten en afschrijvingen voor extra structurele uitgaven. Omdat RKD Research voortdurend moet worden doorontwikkeld, blijft dit programma een beroep doen op een groot deel van het budget.

De inflatie heeft de kosten verder doen stijgen. Zo namen de energiekosten tussen 2020 en 2023 toe met 189%, terwijl de huisvestingssubsidie slechts met 18% werd verhoogd. Ook andere kosten zoals materialen en diensten zijn fors duurder geworden, zonder dat deze volledig zijn gedekt door verhoogde inkomsten. Als gevolg daarvan zijn de reguliere exploitatielasten uit balans geraakt. In de afgelopen beleidsperiode werd een deel van de niet-bestede huisvestingsubsidie ingezet om de exploitatie rond te krijgen.

Wij zoeken actief naar externe financiering om de financiële basis te versterken. Hoewel dit gedeeltelijk succesvol is, vragen externe fondsen ons doorgaans om een aanzienlijke eigen investering in een project, waardoor geworven fondsen weinig bijdragen aan een structurele verbetering van de financiële resultaten. De inkomsten uit het 'vermarkten' van RKD Research voldoen op dit moment nog niet aan de verwachtingen.

Onze vermogenspositie is beperkt, de liquiditeitspositie redelijk – mede door uitgestelde betalingen aan het Rijksvastgoedbedrijf en van subsidies met terugbetalingsverplichting.

Ten slotte wacht ons een verhuizing die vóór 2028 moet plaatsvinden. Dit zal aanzienlijke eenmalige en structurele huisvestingskosten met zich meebrengen. We streven naar een duurzame exploitatie door betaalbare huisvesting die aansluit bij onze strategie en door een gerichte inzet van middelen voor de doelen in ons activiteitenplan.

› 4.2 Investeren in organisatie en medewerkers

Om de strategische doelen (*paragraaf 2.3.1*) te kunnen behalen is een organisatie nodig die toegerust is om de digitale transitie te kunnen voortzetten. In 2025-2028 richten wij ons op de ontwikkeling van de organisatiecultuur, leiderschap en personeelsvaardigheden. Deze focus is essentieel voor ondersteuning van de kerndoelen van het RKD.

Strategische personeelsplanning blijft een belangrijk proces, met een herijking in 2025 om personeelsbehoeften af te stemmen op de toekomst. Onze kennisfunctie vraagt een hoog onderzoeks- en opleidingsniveau. Tegelijkertijd is het ontwikkelen van digitale vaardigheden cruciaal. Specifieke opleidingsplannen richten zich op digitale vaardigheden, projectmanagement en communicatie- en adviesvaardigheden.

› 4.3 Informatievoorziening

In 2021-2024 heeft het RKD aanzienlijke stappen gezet om de (digitale) infrastructuur te versterken en efficiënter te werken. Ook de technische infrastructuur is gemoderniseerd. Een belangrijke stap in dit proces was de succesvolle migratie naar de cloud van zowel werkplekken als infrastructuur. Deze zorgt voor meer flexibiliteit, schaalbaarheid en betere beveiliging van onze systemen. De komende jaren richten we ons op verdere professionalisering, meer specifiek het verbeteren, het specificeren, het testen en functioneel beheer.

Linked Open Data / FAIR-principes

Data van het RKD zijn beschikbaar als Linked Open Data (LOD) en toegankelijk via een SPARQL endpoint. Hiermee voldoen wij aan de FAIR-principes (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable), die de internationale toegankelijkheid en bruikbaarheid van onze data vergroten.

Digitale duurzaamheid

Digitale duurzaamheid heeft al jaren onze prioriteit. We waren vertegenwoordigd in de Culturele Coalitie Digitale Duurzaamheid en nemen actief deel aan initiatieven van het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE), bijvoorbeeld door RKDartists aan te bieden in het Termennetwerk. We blijven ook betrokken via onze rol in de DERA-adviesraad. Het RKD heeft oog voor open standaarden, duurzame opslagformaten en de persistente toegankelijkheid van digitale gegevens.

Artificiële Intelligentie

Het RKD maakt gebruik van artificiële intelligentie (AI) in de vorm van OCR, HCR en visual search. Deze bieden nieuwe mogelijkheden om collecties te doorzoeken zonder handmatige bewerking. In de komende periode oriënteren we ons op AI-toepassingen zoals registratie en tagging van beeldmateriaal. In de ontwikkeling van een AI-strategie worden naast technische aspecten ook betrouwbaarheid, kosten, ethiek en organisatorische factoren meegenomen.

› 4.4 Codes: Governance, Fair Practice, Culturele Diversiteit en Inclusie

Wij onderschrijven de acht principes van de Governance Code Cultuur (versie 2019). Deze principes zijn verankerd in onze statuten en bestuurs- en uitvoeringspraktijk. Minimaal viermaal per jaar vindt formeel overleg plaats tussen de Raad van Toezicht en de directie. Buiten deze vergaderingen om vindt periodiek overleg plaats tussen de directeur-bestuurder van het RKD en de voorzitter van de Raad. Waar de acht principes binnen onze organisatie niet onverkort worden toegepast, wordt onder het motto ‘pas toe of leg uit’ een toelichting gegeven in het bestuursverslag of in het verslag van de Raad.

Ook onderschrijven wij de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie. De tien onderdelen van de Fair Practice Code zijn verankerd in de organisatie (en kernadministratie) en uitvoeringspraktijk. Daarnaast sluiten wij ons aan bij bestaande afspraken over honorering en de sociale dialoog tussen werkgevers-opdrachtgevers en werknemers-opdrachtnemers.⁸

⁸ Het RKD is als lid van de Museumvereniging aangesloten bij de Museum CAO.

In 2025-2028 implementeert het RKD de aanbevelingen van de werkgroep Diversiteit & Inclusie (D&I). Daartoe wordt in 2025 een nulmeting uitgevoerd en diversiteit en inclusie worden opgenomen in jaar- en projectplannen, met specifieke doelen, monitoring en evaluatie. Bij werving en selectie en reflectiegesprekken worden diversiteit en inclusie expliciet getraind en ingezet. Ook bij de selectie van leveranciers en partners speelt (hun) diversiteits- en inclusiebeleid een rol.

Op het gebied van collecties is het streven acquisities bij te laten dragen aan diversiteit en inclusie en deze inspanningen te monitoren. Samenwerkingen met (inter)nationale instellingen gericht op diversiteit en inclusie worden verkend en collecties worden erop beoordeeld. Archiven van vrouwelijke kunstenaars en kunstenaars met een niet-westerse achtergrond krijgen meer prioriteit bij onderzoek. In de communicatie heeft 50% van de content betrekking op vrouwen. Diversiteit en inclusie worden geïntegreerd in publieks- en marktonderzoek. Tenminste één jaarlijks evenement is direct gerelateerd aan diversiteit en inclusie.

› 4.5 Compliance

Wij zien toe op de naleving van externe en interne regels en normen die relevant zijn voor de integriteit van de organisatie. In de afgelopen cultuurperiode heeft het RKD de integriteit van de organisatie, zijn bestuur, zijn medewerkers en zijn data op verschillende manieren versterkt. Om te voldoen aan de Wet bescherming klokkenluiders is een nieuwe klokkenluidersregeling met interne meldprocedure ingevoerd, die ook extern is opengesteld.

Teneinde nog beter te waarborgen dat gemeenschapsgelden op een controleerbare en verantwoorde wijze worden besteed, heeft het RKD met inachtneming van de algemene beginselen van aanbestedingsrecht, een inkoop- en aanbestedingsbeleid ontwikkeld dat ondersteunend is voor rechtmatig, effectief en maatschappelijk verantwoord inkopen.

Informatiebeveiliging

In samenwerking met een daarin gespecialiseerd bedrijf is een informatiebeveiligingsbeleidsplan opgesteld voor het optimaliseren van het beleid en

de procedures rondom informatieveiligheid. Dit plan bevat uitgangspunten en maatregelen die moeten voorkomen dat data van het RKD in verkeerde handen vallen of verloren gaan. De maatregelen zijn zowel van technische als organisatorische aard en doen een beroep op de verantwoordelijkheid van alle medewerkers in de organisatie om op een verantwoorde wijze met data om te gaan. Nog niet alle in het beleidsplan opgenomen maatregelen zijn optimaal doorgevoerd. Het RKD gaat hiermee verder aan de slag. Denk hierbij aan beoordeling van informatieveiligheidsaspecten in het inkoopproces en het opstellen van herstelprocessen bij calamiteiten.

**RKD NEDERLANDS
INSTITUUT VOOR
KUNSTGESCHIEDENIS**

